

घोषित मितिमै निर्वाचन गर्ने लक्ष्यसहित सरकार अघि बढ्दैछ : प्रधानमन्त्री कार्की

रासस
काठमाडौं, १८ मंसिर

प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले सरकारले घोषित मितिमै निर्वाचन सम्पन्न गर्ने लक्ष्यसहित तयारी गरिरहेको बताउनुभएको छ ।

२२औँ ज्यापु दिवसका
अवसरमा ज्यापु संस्कृति
विकास कोषद्वारा बिहीबार
यहाँ आयोजित कार्यक्रममा
प्रधानमन्त्री कार्कीले फागुन २१
गते हुने निर्वाचनमार्फत सत्ता
युवापुस्ताको हातमा हस्तान्तरण
गर्दै देशलाई दृढ विकासको
बाटोमा अघि बढाउन सरकार
प्रतिबद्ध रहेको स्पष्ट पार्नुभयो ।
भदौ २३ र २४ गतेको जेनजी
आन्दोलनबाट धेरै पाठ सिक्िएको

उल्लेख गर्दै प्रधानमन्त्री कार्कीले जनआन्दोलनका चाहनालाई पूरा गर्न सबै पक्ष एकजुट हुनु आह्वान गर्नुभयो । “सरकारले आगामी फागुन २१ गते आमनिर्वाचन गराइ युवा शक्तिको हातमा सत्ता

सुम्पेर मुलुकलाई तीव्र विकासको मार्गमा लैजानु नै हाम्रो दायित्व हो”, उहाँले भन्नुभयो, “त्यसैले घोषित मितिमा निर्वाचन सम्पन्न गर्ने लक्ष्यसहित सरकार पूर्णरूपमा तयारीमा जुटिरहेको छ । यस

अभियानलाई सफल बनाउन सबै नेपालीको सहयोग अपेक्षा गर्दछु ।” उहाँले ५०० भन्दा बढी गुठीहरूले सम्हाल्दै आएको सांस्कृतिक परम्परा, जात्रा-पर्वलाई संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न स्थानीय तहको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको उल्लेख गर्नुभयो । त्यसका लागि सरकारले सवदो सहयोग र सहकार्य गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो । प्रधानमन्त्री कार्कीले दिवसका अवसरमा शुभकामना व्यक्त गर्दै सांस्कृतिक परम्परा र पर्यटनसँग जोडेर अन्तरराष्ट्रिय बजारमा प्रवर्द्धन गर्ने क्रममा मौलिक नीतिहरूलाई जोगाउन विशेष ध्यान दिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

मधेसमा नयाँ सरकार गठन गर्न सहमति जुटेन

रासस
काठमाडौं, १८ मंसिर

मधेस प्रदेशमा नयाँ सरकार गठनका लागि भएको सात दलको बैठक बिना निष्कर्ष टुङ्गिएको छ । नेपाली काग्रेस र लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) दुवैले मधेस प्रदेशमा सरकारको नेतृत्वमा दाबी नछाड्नेछिन् सात राजनीतिक दलबीच सहमति कायम हुन नसकेको हो ।

नेपाली कांग्रेस, जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपाल, जनमत पार्टी, लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) नेपाल, नेकपा माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी र नागरिक उन्मुक्ति पार्टीको बैठक बसे पनि सहमति जुट्न नसकेको हो ।

जनकपुधामस्थित प्रदेशसभा
सचिवालयमा भएको बैठकमा

सात दलका नेता तथा प्रदेशसभा सदस्यहरूको उपस्थित रहेको लोसापाका सासद उपेन्द्र महतोले जानकारी दिनुभयो । मुख्यमन्त्रीका लागि नेपाली काँग्रेस संसदीय दलका नेता कृष्णप्रसाद यादव र लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) का नेता जितेन्द्र सोनल मुख्य दाबेदार देखिनुभएको छ ।

यादव र सोनल दुवैले विभिन्न दलहरूसँग संवाद पनि अघि बढाउनुभएको छ । मधेस प्रदेश काग्रेस संसदीय दलका प्रमुख सचेतक कुँवरकान्त भाले अन्य सबै दलले सरकारको नेतृत्व सम्हालिसकेकाले अब काग्रेसको दायी स्वाभाविक भएको बताउनुभयो । “प्रदेश प्रमुखले आह्वान गर्नुभएपछि अब सातै दल बसेर नेतृत्वको विषयमा टुङ्ग गोमा पुगे छौं, काग्रेसको नेतृत्वमा

अब खासै विवाद नहोला," भाले भन्नुभयो । लोसपाका सोनलले यसअघि माओवादी केन्द्र र जमना पार्टीको चलखेलका कारण आफूले विश्वासको मत प्राप्त नगरेको भन्दै अब सबै मिलेर पुनः आफूलाई मौका दिनुपर्ने बताउनुभयो । जसपा नेपालका मधेस प्रदेश प्रमुख सचेतक रामआशिष यादवले मुख्यमन्त्रीमा कसलाई समर्थन गर्ने भन्नेमा औपचारिक सहमति नभएको बताउनुभयो ।

जसपाका प्रमुख सचेतक यादव पाँच वर्षमा पाँच जना मुख्यमन्त्री बनाउँदा धेरै नकारात्मक सन्देश जाने भएकाले अब सरकार बनाउँदा सात दल एक हुनुपर्ने धारणा राख्नुभयो । लोसपाकी नेत्री एग्रे प्रदेशसभा सदस्य रानी शर्मा तिवारी भने लोसपा नेतृत्वमा बनेको सरकारले विश्वासको

मत पाउन नसकेर ढलेका कारण अहिलेको नयाँ कोर्स त्यहीँबाट सुरु हुनुपर्ने बताउनुहुन्छ । दलहरूबीच सहमति जुट्न नसक्दा बैठक बिना निष्कर्ष दुईदिनको जसपा नेपालका प्रमुख सचेतक रामआशिष यादवले जानकारी दिनुभयो । यादवले काग्रेस र लोसपालाई छुट्टै बसेर सहमति गर्न समय दिएको बताउनुभयो । उहाँले आजै अर्बेर राति भए पनि सात दलको बैठक बस्ने जानकारी दिनुभयो ।

प्रदेश प्रमुख सुरेन्द्र लाभले
सर्विधानको धारा, १६८ को २
बमोजिम शुक्रबार ५ बजेसम्म
सरकारका लागि दावी पेस गर्न
समयसीमा निर्धारण गर्नुभएको
छ । प्रदेशका मुख्यमन्त्री
सरोजकुमार यादवले बुधबार
प्रदेशसभा बैठकमा राजीनामा
दिनुभएको थियो ।

व्यापार मेलामा बालन नाच, सूचना प्रविधिबारे परिचर्चा

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, १८ मंसिर

पोखराको नयाँबजारमा जारी 'नेपाल मणिपाल अस्पताल ३४ औँ राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार मेला तथा १३ औँ क्यान इन्फोटेक २०८२ पोखरा'मा बिहीबार बालन नाच प्रदर्शन गरिएको छ ।

हराउँदै गएको बालन नाचको संरक्षण गर्न तथा नयाँ पुस्तालाई यो नाचबारे जानकारी दिन मेलामा बालनलाई प्राथमिकतासाथ प्रस्तुत गरिएको मेलाका सांस्कृतिक उपसमिति संयोजक तथा संघका कार्यसमिति सदस्य ललित कुँवरले बताए । बालन नाचको क्रममा भगवानका लीला र अवतारहरूको वर्णन गरिन्छ । यो नाचका गीतहरू रामायण, महाभारत, कृष्णचरित्र र पुराणहरूमा आधारित हुन्छन् । ती ग्रन्थमा उल्लेखित कथालाई गीतको भाकामा प्रस्तुत गर्ने तथा खैजडी, मुचुराको तालमा नान्नु नै बालनको विशेषता हो । यसमा गाउने र नाच्ने फरक समूह हुन्छ । कथा अनुसार राम, लक्ष्मण, सीता, हनुमान, रावण, परशुराम, विष्णु, कृष्ण, कंस आदिको अभिनय सँगसँगै नृत्य पनि देखाइने गरिन्छ ।

भगवानको आरतीबाट सुरु हुने भजन भक्तिसंगीतको अनुपम नमूना भएको र गण्डकी प्रदेशमा बढी प्रचलनमा रहेको छ । देवीस्थान भजन समूह हेम्जाले बिहीबार पोखरा प्रदर्शनी केन्द्रमा बालन नाच प्रस्तुत गरेको हो । यो समूहले भजन संरक्षणको लागि विशेष अभियान नै चलाउँदै आएको विश्व भक्तनाथ तिमिसनाले

जानकारी दिए । 'लगानीको सम्बर्द्धन, उद्योग व्यवसायको प्रवर्द्धन' भन्ने नाराका साथ आयोजित मेला मंसिर २१ गतेसम्म चल्नेछ । पोखरालगायत सम्पूर्ण राष्ट्रको औद्योगिक, कृषिजन्य, हस्तकलाका उत्पादन, सूचना प्रविधि, शिक्षा, स्वास्थ्य पर्यटनलगायत कृषिजन्य

उत्पादनहल्लाई प्रवर्द्धन तथा बजारीकरणमा समेत सघाउ पुऱ्याउने उद्देश्यले मेलाको आयोजना गरिएको संघका अध्यक्ष गोकर्ण कार्कीको भनाइ छ । क्यान इन्फोटेकअन्तर्गत सूचना-प्रविधिको क्षेत्रसँग सम्बन्धित विभिन्न प्रतिष्ठानहरुले पछिल्लो समयका प्रविधि, दैनिक जीवनलाई अभ्र सरल बनाउने उपकरणहरु प्रदर्शनी तथा बिक्रीका लागि राखिएको क्यान महासंघ गण्डकीका अध्यक्ष पुरुषोत्तम कुँवरले जानकारी दिए । विहीँबार कृतिम बुद्धिमत्ता (एआई) र यसका सकारात्मक र नकारात्मक पाटाहरुबारे वक्तुत्वकलाको आयोजना गरिएको वक्तु बत्ताए । मेलाभााँ औद्योगिक उत्पादन, हस्तकला, कृषि, पुष्प, अटो, सूचना तथा प्रविधि, विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघ-संस्थाहरुको गतिविधिलगायत दैनिक उपभोग्य वस्तु, घरायसी सरसामान, लताकपडा, श्रृंगारका सामानहरुको बिक्री वितरणको व्यवस्थासमेत मिलाइएको संघका महासचिव शोभा गौतमले जानकारी दिइन् । शुक्रबार मेलाअन्तर्गत सूचना प्रविधिबारे परिसंवाद कार्यक्रमसमेत राखिएको छ ।

२७ औं संस्करणको पोखरा सडक महोत्सव पुष १३ देखि

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, १८ मंसिर

पर्यटकीय राजधानी पोखराको लेकसाइडमा अंग्रेजी नयाँ वर्षको अवसरमा २७ औँ संस्करणको पोखरा सडक महोत्सव हुने भएको छ । महोत्सवको तयारी र तिव्ररूपमा अघि बढेको आयोजकको रेखा पोखराले बिहीबार पोखरामा पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गरेर जानकारी दिएको छ ।

पुष १३ गतेदेखि १७ गतेसम्म लेकसाइडको साढे तीन किलोमिटर क्षेत्रफलमा महोत्सवको आयोजना गरिने सो अवसरमा जानकारी दिइयो । 'सडकमै खाउँ, सडकमै नाचौं, सडकमै रामाउँ' भन्ने नाराका साथ आयोजना हुँदै आएको महोत्सवले पोखरालाई आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकलाई अप्रैजी नया वर्षको गन्तव्य स्थलका रुपमा विकास गरेको रेवान पोखराका अध्यक्ष विश्वराज पौडेलले पत्रकार सम्मेलनमा बताए । कला संस्कृति प्रवर्द्धन गर्न, स्थानीय स्तरमा उत्पादित सामग्रीको बजारीकरणमा सघाउन, पोखरा र लेकसाइडको प्रचारप्रसार, व्यापार बढाउन, पोखराको ब्राण्डिङ गर्न महोत्सव आयोजना गर्न लागिएको कार्यक्रम संयोजक तथा रेवान पोखराका उपाध्यक्ष वसन्त गौतमले जानकारी दिए ।

गौतमका अनुसार महोत्सवमा
मुख्य आर्काषणको रूपमा विभिन्न
जातजातीका लोपोन्मुख
साँस्कृतिक कार्यक्रम, मौलिक
भेषभुषा प्रदर्शन, भाँकी प्रदर्शन
प्रतियोगिता, राष्ट्रिय तथा

अन्तर्राष्ट्रिय खानाको प्रदर्शन,
लाइभ कन्सर्ट, खेलकुद तर्फ ढुंगा
दौड प्रतियोगिता, वेटेर रेस, डोरी
तान्ने प्रतियोगिता, मःम तथा
ससेज खाने लगायत अन्य थप
प्रतियोगिताहरु समावेस गरिने छ ।
सचेतनामुलक सडक नाटक, सेल्फी
फोटो बुथलगायत रहनेछन् । त्यस्तै,
महोत्सव अवधीभरमा पोखराको
पर्यटनको विकास, प्रवर्द्धन, अवसर
तथा चुनौतीका विषय केन्द्रीत
अर्न्तक्रिया कार्यक्रम पनि हुने
संयोजक गौतमले बताए ।

महोत्सवको मुख्य प्रायोजकमा गोर्खा वुअरी प्रालि र सह प्रायोजकमा यति डिष्टिलरी, बोटल्स नेपाल (तराई) र दिनेश प्रालि नेपाल डिष्टिलरी प्रालि रहेका छन् । प्रवर्द्धकमा नेपाल पर्यटन बोर्ड, पोखरा महानगरपालिका, गण्डकी प्रदेश सरकार, पोखरा भ्रमण वर्ष २०२५ र पोखरा पर्यटन परिषद् रहेका छन् । त्यस्तै सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड बैंकडि. पाटनरमा रहेको छ । म. पानी, गृहलक्ष्मी ग्याँस, अन्नपूर्ण केवल कार, रेड बुल सहयोगी संस्थामा रहेको रेवान पोखराका महासचिव बीरेन्द्र शेरचनले जानकारी दिए । महोत्सवमा पोखरा

सेरोफेरोको स्थानीय उत्पादित हस्तकला, चित्रकला, मुर्तिकला तथा कृषि, वनस्पती लगायतका कृषि उपजहरुलाई प्राथमिकता साथ प्रदर्शनी गरिने रेवान पोखराका पूर्वअध्यक्ष नरेश भट्टराईले जानकारी दिए ।

म हा े त स व का े
अवसरमा पोखराका विभिन्न
साहसिक गतिविधि समेटिएको
वृत्तचित्र प्रदर्शन, पर्यटकीय
गन्तव्यको प्रवर्द्धन गरिने उनको
भनाई छ । होटल संघ पोखराका
अध्यक्ष लक्ष्मण सुवेदीले पोखरा
सडक महोत्सवको आयोजना
रैवान पोखराले गरेपनि यो महोत्सव
सबैको साझा महोत्सव भएको
बताए ।

नेपाल पत्रकार महासंघ
गण्डकी प्रदेशका अध्यक्ष
रमेश पौडेलले महोत्सव अवधिभर
खानामा गुणस्तर कायम गर्दै बस्ने
र खाने कुराको मूल्य आकासिने
गरेको गुनासो हरेक वर्ष आउने
गरेकाले यस वर्ष विशेष निगरानी
राख्न सुझाव दिए । नेपाल पत्रकार
महासंघ कास्कीका अध्यक्ष माधव
बराजले महोत्सवलाई सफल
बनाउन पोखरेली पत्रकारको
सहयोग रहने प्रतिबद्धता जनाए ।

सुणथ मूल्यमा आकर्षक छपाइ

पुस्तक, स्मारिका, ब्रोसर, क्यालेण्डर, निमन्त्रणा कार्ड, बिल, रसिद,
पोष्टर, पम्पलेट, मिजिटिङ्ग कार्ड आदि छपाईसम्बन्धी
कामका लागि हामीलाई सम्मन्वहोस् ।

हिमालय अपरसेंट प्रेस

नयाँबजार, पोखरा

फोन नं. : ०६१-५७०६५१

उधौली लागेसँगै भैंडाबाख्रा लिएर उधो भरे गोठाला

प्रतीक्षा आले
 गोरखा, १८ मंसिर/रासस

उधौली लागेसँगै लेकका गोठ उधो अर्थात् बैँसीतर्फ भार्न सुरु गरेका छन् । जिल्लामा सबैभन्दा बढी भैंडा पालन हुने चुमनुब्री गाउँपालिका-३ का २५ हजार भैंडाबाख्रा बैँसी भारिएको वडासदस्य विकास गुरुङले जानकारी दिनुभयो ।

चुमनुब्री-३ साविक सिर्दीबास गाविसको पाडीसिङ जिल्लाको सबैभन्दा बढी भैंडा पालन हुने गाउँ हो । यहाँबाट दैनिक जगत हुँदै लावालस्कर लागेर भैंडा गोरखा, धादिङ, लमजुङका बैँसीतिर लैजान थालिएको स्थानीय स्वास्थ्यकर्मी लक्ष्मण कार्कीले बताउनुभयो । “बुधबार मात्रै ३०० जति भैंडा तल भारेका थिए । आज तीन जना गोठालाका ३४० वटा भैंडा एकैपटक लावालस्कर आएर तल भारिरहेका छन्”, उहाँले भन्नुभयो, “गोठालाहरू कुकुरसहित टोली बनाएर हिँड्छन् । बाटोबाटो भैंडा बेच्दै गुजारा चलाउँदै वैशाख लागेपछि नबिकेका भैंडाको बथान लिएर गाउँ फर्कन्छन् ।”

पाडिसिङका १५० घरधुरीमध्ये करिब ७० घरका किसानले

भैंडाबाख्रा पालन गरेका वडासदस्य गुरुङले जानकारी दिनुभयो । “भैंडाबाख्रा लेकको गोठबाट पाडिसिङ गाउँमा भार्न थालेको एक महिना भयो । अहिले पाडीसिङबाट तल भार्न थालिएको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “यहाँबाट खोर्ला, सिङ्ला, लाप्राक, बारपाक, दूधपोखरी हुँदै लमजुङतिर भारिन्छ । कोही गोठालालेआखैंत,आरुघाट,मान्बु हुँदै धादिङसम्म भार्ने चलन छ ।” भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु विज्ञ केन्द्रका अनुसार चुमनुब्रीमा १६ हजार ५०० भैंडा र आठ हजार ५०० बाख्रापालन गरिन्छ । त्यस्तै छ हजार ५०० याक तथा चौरी पालन हुँदै आएको केन्द्रका प्रमुख अनन्त कोइरालाले जानकारी

दिनुभयो । “लेकको गोठबाट बैँसी भार्ने बेला राम्रो बार हेरेर सुरु गरिन्छ । लेकको गोठबाट पनि एकै दिनमा बैँसी भार्दैन्न् । हावापानीसँग घुलमिल गराउँदै एक महिना लगाएर गाउँसम्म ल्याइपुर्‍याउँछन्”, पाडिसिङका विकास गुरुङले भन्नुभयो, “गाउँमा भारिसकेपछि यहाँबाट अन्यत्र लैजान चाँही विधिपूर्वक पूजाआजा गरी साइत गर्ने चलन छ ।” अहिले धमाधम गाउँबाट जगत, तातोपानी, खोर्ला, माछाखोला, आरुघाटतिर भैंडा लैजान थालिएको उहाँले बताउनुभयो । “अहिले बैँसी भारिएका भैंडाबाख्रा आगामी जेठ दोस्रो साता उभौली

लागेपछि लेकको गोठतिर पुर्‍याउन थालिन्छ”, उहाँले भन्नुभयो ।

“शरीरमा बाक्लो रौ हुने भएकाले याक चाँही लेकमा छोड्छन् । पातलो रौ हुने भएकाले चाँरी मात्र बैँसी भार्ने चलन छ”, चुमनुब्री-७ का वडाध्यक्ष टाँसी दोर्जे लामाले भन्नुभयो, “बैँसी भार्दा पनि र पछि जेठको दोस्रो सातातिर लेक लैजाँदा पनि लामाले साइत हेरेर विधि पुर्‍याएपछि लैजाने चलन छ ।”

भैंडाबाख्रा पालन गर्ने किसान बढी भएकाले चुमनुब्री-३ मा गोठालालाई प्रोत्साहन कार्यक्रम लागू गरिएको छ । “गोठालालाई प्रोत्साहन गर्न गोठमा जाने बाटो मर्मत, खानेपानीको व्यवस्था, बस्न त्रिपाल, सोलार बत्ती, गमबुट, स्लिपिङ ब्याग वितरण गरेका छौँ”, चुमनुब्री-३ का वडाध्यक्ष रामकुमार गुरुङले भन्नुभयो, “गाउँपालिकाको ८० प्रतिशत र गोठालाको २० प्रतिशत लागत साभेदारीमा यो कार्यक्रम बसेँनि गर्दै आउका छौँ ।” पालिकाले किसानलाई प्रोत्साहन दिन कार्यक्रम सञ्चालन गरे पनि बसेँनि भैंडाबाख्रा पालन गर्ने किसानको सङ्ख्या घटिरहेको उहाँको भनाइ छ ।

कम्पोस्ट मल बनाउन सिकाउदै हेरालो प्रतिष्ठान

पोखरापत्र संवाददाता
 पोखरा, १८ मंसिर

पोखरा ८ मा रहेको हेरालो प्रतिष्ठान कास्कीले पोखरा १५ मा रहेको संगम सहकारीसँगको सहकार्यमा विभिन्न महिला समूह र टोल विकास संस्थाका कौसी खेतीमा इच्छुक प्रतिनिधिहरूसँग एक कार्यक्रम गरि फोहोरमैला वर्गीकरण गर्दै कम्पोस्ट मल बनाउने सरल विधि सिकाउनुका साथै सहभागी सबैलाई ड्रम समेत उपहार स्वरुप प्रदान गरेको छ ।

हेरालो स्थापना दिवसका अवसर पारेर गरिएको उक्त कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिको मन्तव्य राख्दै पोखरा १५ का वडाध्यक्ष तोरन बहादुर बानियाँले फोहोरमैला वर्गीकरण गरि कम्पोस्ट मल बनाउने कार्यले पोखरालाई सफा र हराभरा राख्न मद्दत पुग्ने भएकाले यस्ता उदाहरणीय सामाजिक कार्य गर्ने दुबै संस्थालाई धन्यवाद दिए ।

साथै कोइकासँग मिलेर पोखरा महानगरपालिकाले पनि यस्तै कार्य गर्दै आएको र वडा १५ मै पनि चार वटा टोलमा सुरुवात गरिएको जानकारी दिए । हेरालोका अध्यक्ष

पर्यटन र सामाजिक विकास कार्यालयको एकिकृत सेवा

पोखरापत्र संवाददाता
 बागलुङ, १८ मंसिर

गण्डकी प्रदेश सरकारअन्तर्गतका दुई कार्यालयले बागलुङ सदरमुकामबाट एकिकृत सेवा दिन थालेका छन् । प्रदेश सरकारको निर्णय बमोजिम दुई कार्यालय एकै ठाउँमा गाभिएर एकिकृत सेवा कार्यालयको रुपमा सञ्चालन गरिएको छ ।

प्रदेश सरकार मातहतमा रहेको उद्योग तथा पर्यटन कार्यालय र सामाजिक विकास कार्यालय गाभिएपश्चात एकिकृत रुपमा सेवा कार्यालयको रुपमा सञ्चालन गरिएको छ । एकिकृत कार्यालय साविकको उद्योग पर्यटन कार्यालयबाट सञ्चालन गरिएको कार्यालय प्रमुख पारसिङ थापाले जानकारी दिनुभयो ।

कृषि विभागले १२औँ विश्व माटो दिवस मनाउने

रासस
 काठमाडौँ, १८ मंसिर

नेपालमा प्रतिवर्ष माथिल्लो सतहको करिब एक दशमलव सात मिलिमिटर माटो भूक्षयका कारण ह्रास हुने गरेको छ ।

कृषि विभागले उपलब्ध गराएको तथ्याङ्कअनुसार नेपालको माटोमा औषत दुई दशमलव ५९ प्रतिशत प्राञ्चारिक पदार्थ पाइएको हो । गत वर्ष नेपालको माटोमा औषत दुई ७७ प्रतिशत प्राञ्चारिक पदार्थ पाइएको थियो ।उक्त तथ्याङ्कअनुसार देशभर करिब २८ प्रतिशत माटोमा नाइट्रोजन कम, ४८ प्रतिशत माटोमा मध्यम र २४ प्रतिशत माटोमा उच्च पाइएको छ। तराईको

धनराज पुरीले स्थापना दिवसको उपलक्ष्यमा सबैलाई शुभकामना दिँदै ड्रमको सदुपयोग गर्न अनुरोध गरे ।

कम्पोस्ट मल बनाउन सिकाउदै हेरालोका पुर्व अध्यक्ष रोश गुरुङले फोहोर घरमा आफै आउने नभइ किनेर ल्याउने चिजबाट नै निस्कने भएकोले त्यसको ब्यवहारिक र बैज्ञानिक ब्यवस्थापनमा सबैले ध्यान दिनुपर्ने बताए । संगम सहकारीका अध्यक्ष नब राज तिवारीले राम्रो कार्यमा सहकार्य गर्न पाएकोमा हेरालो प्रतिष्ठान प्रति आभार व्यक्त गरे । हेरालोका पुर्व अध्यक्ष निरज थापाले २६ वर्ष अघि जापानमा हुँदा त्यहाँको फोहोरमैला ब्यवस्थापनबाट प्रभावित भए

कार्यालयको बुधबार प्रमुख जिल्ला अधिकारी कुमानसिंह गुरुङले औपचारिक शुभारम्भ गर्नुभएको थियो । गुरुङले सेवा लिन आएका सेवाग्राहीको उद्योग दर्ता तथा नविकरणको सिफारिस प्रदान गरेर सेवा सञ्चालन गर्नुभएको थियो । प्रदेश सरकारले मितव्ययीता कायम र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनका निम्ती कार्यालय गाभेर एकिकृत गरेको हो । एकिकृत सेवा कार्यालयले उद्योग, पर्यटन तर्फ दर्ता नविकरण, तालिम सञ्चालन पर्यटकीय क्षेत्रमा पुर्वाधार निर्माण लगायतका कार्य गर्ने छ भने सामाजिक विकास तर्फबाट लक्षित वर्गका कार्यक्रम सञ्चालन र विद्यालय तथा मठमन्दिर लगायतका

क्षेत्रको पूर्वाधार निर्माणका काम हुनेछन् । हाल साविकको उद्योग पर्यटन कार्यालयबाट मुख्य कामकाज सञ्चालन गरिएता पनि साविकको सामाजिक विकास कार्यालयमा सामाजिक विकास तथा शिक्षा शाखा सञ्चालन गरिएको कार्यालय प्रमुख थापाले जानकारी दिनुभयो ।

कार्यालय एउटै भए पनि प्रदेश मन्त्रालय भने दुई रहेका छन् । प्रदेश सरकार उद्योग पर्यटन मन्त्रालय र सामाजिक विकास युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय रहनेछ । गत साउनमा प्रदेश सरकारले विभिन्न सात वटा निर्देशनालय खारेज गर्ने र ३२ कार्यालयलाई एकापसमा गाभेर १७ वटामा सीमित गर्ने निर्णय गरेको थियो ।

माटोमा हिमाल र पहाडको तुलनामा नाइट्रोजनको मात्रा कम पाइएको छ । फस्फोरसको स्तर करिब ३५ प्रतिशत माटोमा कम, २१ प्रतिशत माटोमा मध्यम र ४४ प्रतिशत माटोमा उच्च पाइएको छ । पोटासको स्तर करिब २८ प्रतिशत माटोमा कम, ४८ प्रतिशत माटोमा मध्यम र २४ प्रतिशत माटोमा उच्च रहेको देखिन्छ । देशको अधिकांश माटोमा प्राञ्चारिक पदार्थको मात्रा कम पाइएको छ । करिब ३७ प्रतिशत माटोमा प्राञ्चारिक पदार्थ कम ४५ प्रतिशत माटोमा मध्यम र १८ प्रतिशत माटोमा उच्च मात्रामा पाइएको हो । कृषि विभागका महानिर्देशक प्रकाश

सन्जेलका अनुसार पूर्वी नेपालको माटो पश्चिम नेपालको तुलनामा बढी अम्लीय रहेको छ । गत वर्ष करिब ५३ प्रतिशत माटो अम्लीय, करिब ३३ प्रतिशत माटो तटस्थ र करिब १४ प्रतिशत माटो क्षारीय प्रकृतिको पाइएको थियो । विशेपगरी तराईको माटोमा हिमाल र पहाडको तुलनामा प्राञ्चारिक पदार्थको मात्रा कम छ । गत वर्ष ३६ दशमलव नौ प्रतिशत माटोमा प्राञ्चारिक पदार्थ कम, ४६ दशमलव सात प्रतिशत माटोमा मध्यम र १६ दशमलव चार प्रतिशत माटोमा उच्च मात्रामा प्राञ्चारिक पदार्थ पाइएको थियो ।

वासुदेव पौडेल
 गण्डकी, १८ मंसिर/रासस

गण्डकी प्रदेशको राजधानी पोखरा प्राकृतिक सुन्दरताका साथै ऐतिहासिक सम्पदाका कारण विश्वमाभ्र परिचित छ । पोखरा मात्र नभई समग्र गण्डकी प्रदेशले प्रकृति, संस्कृति र साहसिक पर्यटनका कारण अन्तरराष्ट्रिय रूपमा चर्चा कमाइरहेको छ ।

विश्वमा हिमाल आरोहणको इतिहास रच्ने अन्नपूर्ण प्रथमदेखि गण्डकी प्रदेशका थुप्रै प्राकृतिक पर्यटकीय पूर्वाधारले स्वदेशी एवं विदेशी पर्यटकको मन लोभ्याएको छ । यस्तै प्राकृतिक पर्यटकीय पूर्वाधारमध्येको अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र यहाँको महत्त्वपूर्ण पर्यटकीय आकर्षक गन्तव्य हो ।

अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना (एक्याप) अन्तर्गत समेटिएको यस क्षेत्रको प्राकृतिक, संस्कृतिक सम्पदा र वातावरण जोगाउन, पर्यटकको सेवासुरक्षामा स्थानीय जनतासँग सहकार्य र समन्वय गर्दै एकापले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ । एकापका प्रमुख रविन कडरियाका अनुसार यो संरक्षण क्षेत्र कास्कीको उत्तरी क्षेत्र, म्याग्दीको उत्तरपूर्वी क्षेत्र, मुस्ताङ, मनाङ र लमजुङ जिल्लाको उत्तरी क्षेत्र गरी कूल सात हजार ६२९ वर्गकिलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको छ। अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र स्वदेशी एवं विदेशी पर्यटकको लागि आकर्षक र रमणीय हुनुका साथै यहाँको प्राकृतिक सुन्दरता, भौगोलिक बनावट, मानव बस्ती, जैविक र सांस्कृतिक विविधताको प्रमुख भूमिका रहेको उहाँको भनाइ छ । यी सबैको सङ्गमका कारण अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रमा पर्ने अन्नपूर्ण पदयात्रा मार्ग विश्वको दश उत्कृष्ट पदमार्गमा पर्न सफल भएको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो । यस क्षेत्रमा पर्ने अग्ला र सुन्दर हिमाल, विशेषतः अन्नपूर्ण प्रथम, दोस्रो, तेस्रो, चौथो, अन्नपूर्ण दक्षित, माछापुच्छ्रे हिमाल, लमजुङ हिमालका साथै अधिकांश भरना तथा छहरा, हिमनदीलगायत प्राकृतिक सम्पदाले विश्वको ध्यान खिचिरहेको छ । एकाप क्षेत्रमा पाइने विभिन्न प्रजातिका

लालीगुराँसको जङ्गल, माथिल्लो मुस्ताङका सीमावर्ती हिमालय क्षेत्रका साथै विचित्रको भूबनोटले यसको आकर्षण बढ्दै गएको एकापका प्रमुख कडरियाले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार पछिल्ला तीन वर्षको तथ्याङ्कले यहाँको पर्यटकीय आकर्षण भनभन बढ्दै गएको पुष्टि हुन्छ । प्रमुख कडरियाका अनुसार सन् २०२२ मा यस क्षेत्रमा एक लाख २९ हजार ७१८ विदेशी पर्यटक आएका थिए । सन् २०२३ मा एक लाख ९१ हजार ६६६, सन् २०२४ मा दुई लाख ४४ हजार ४५ जना पर्यटक आएका उहाँले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार यस वर्षको जनवरीदेखि नोभेम्बरसम्म दुई लाख ७३ हजार ६४६ जना पर्यटकले अन्नपूर्ण क्षेत्रको भ्रमण गरिसकेका छन् ।

सन् १९५० जुन ३ तारिखमा फ्रान्सेली नागरिक मोरिस हर्जोगको टोलीले अन्नपूर्ण प्रथम हिमालको आरोहण गरी विश्व कीर्तिमान राखेसँगै अन्नपूर्ण क्षेत्रले विश्वव्यापी चर्चा पाएको थियो । समुद्री सतहबाट आठ हजार ९१ मिटर उचाइमा अवस्थित अन्नपूर्ण प्रथम आरोहणको सफलतापछि सन् १९५३ मे २९ मा तेन्जिङ नोर्गे शेर्पा र एडमण्ड हिलारीले विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथाको आरोहण गरेका थिए । अन्नपूर्ण हिमालको आरोहण भएको डेढ दशकपछि सन् १९६६ मा विश्वप्रख्यात पदयात्री एरिक सिप्टनले चार हजार १३० मिटर उचाइको अन्नपूर्ण आधार

शिखरको पदयात्रा गरेसँगै अन्नपूर्ण क्षेत्र क्रमिक रूपमा पदयात्राका लागि पनि आकर्षक गन्तव्य बन्दै गएको एकापका प्रमुख कडरियाले बताउनुभयो । पछिल्ला समयमा अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रमा पदयात्रीको आगमन बढे पनि पदमार्ग क्षेत्रमा जथाभावी खनिएका बाटाका कारण पर्यटकको बसाइँ अवधि भने छोटिएको उहाँको बुझाइ छ ।

अन्नपूर्ण पदयात्रा क्षेत्रमा राउन्ड अन्नपूर्ण पदयात्रा डुम्रे, बैँसीसहर, मनाङ, मुक्तिनाथ, तातोपानी हुँदै पोखरासम्मका लागि २१ दिन लामे पदयात्रा सडक विस्तार भएसँगै १२-१३ दिनमा छोटिएको ट्रेकिङ एजेन्सिज एसोसिएसन (टान) गण्डकीका अध्यक्ष कृष्णप्रसाद आचार्यले जानकारी दिनुभयो । “बाटो विस्तार भएसँगै २१ दिनको यात्रा १२-१३ दिनमा छोटिएको छ । ती जथाभावी खनिएका बाटोलाई व्यवस्थित गर्नु, पूर्वाधार विस्तार गर्नुपर्ने छ । यात्रा अवधि घटेसँगै पर्यटकलाई ‘हाइ अल्टिच्युड’को समस्या कम भएको छ । छोटो मिटर उचाइमा अवस्थित अन्नपूर्ण प्रथम आरोहणको सफलतापछि सन् १९५३ मे २९ मा तेन्जिङ नोर्गे शेर्पा र एडमण्ड हिलारीले विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथाको आरोहण गरेका थिए । अन्नपूर्ण हिमालको आरोहण भएको डेढ दशकपछि सन् १९६६ मा विश्वप्रख्यात पदयात्री एरिक सिप्टनले चार हजार १३० मिटर उचाइको अन्नपूर्ण आधार

सम्भावनालाई बेलैमा ख्याल राख्नु जरुरी रहेको बताउनुभयो ।

पछिल्लो तथ्याङ्कका आधारमा सबैभन्दा बढी भारतीय पर्यटकले अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रको भ्रमण गरेका जानकारी दिँदै उहाँले गत साउन १ गतेदेखि हालसम्म ४५ हजार ७३६ जना भारतीय पर्यटकले यस क्षेत्रको भ्रमण गरेका उल्लेख गर्नुभयो । त्यसपछि बढी भ्रमण गर्ने विदेशीमा क्रमशः बेलायत, फ्रान्स, अमेरिका, जर्मनी, इजरायल, चीन, अष्ट्रेलिया, साउथ कोरिया र मलेसियाका पर्यटक रहेका उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

पछिल्लो समय यस संरक्षण क्षेत्रका लोमान्थाङ, विश्वकै उच्च स्थानमा रहेको तिलिचो ताल, अन्नपूर्ण आधार शिविर, मर्दी हिमाललगायत पदयात्रा क्षेत्रमा बढी सङ्ख्यामा पर्यटक आउने गरेका छन् । अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रको पदयात्रा एवं भ्रमणका लागि भारतीय पर्यटकले रु एक हजार प्रवेश शुल्क बुझाउनुपर्छ भने अन्य विदेशी पर्यटकले रु तीन हजार शुल्क बुझाउनुपर्छ । यस क्षेत्रमा पर्ने कास्कीको मादी गाउँपालिकास्थित नेपालकै कम उचाइमा रहेको कपुचे हिमताल पछिल्लो समय स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकको आकर्षण बनेको मादी गाउँपालिका-१ का वडाध्यक्ष देवीजङ्ग गुरुङले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार पछिल्ला समयमा म्याग्दीतर्फको अन्नपूर्ण नर्थ बेस क्याम्प पनि स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकको आकर्षक गन्तव्य बनेको छ ।